

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ**

Спеціальність: **С4 «Психологія»**

Освітньо-професійна програма: **Клінічна психологія**

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Форма здобуття освіти: **очна**

Рік навчання: **2**

Семестр(и): **IV (весняний)**

Тип освітнього компонента: **вибірковий**

Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **4 кредити ECTS (120 год.)**

Навчальні заняття: **лекції, консультації**

Підсумковий контроль: **залік**

Пререквізити: **загальна психологія, психологія особистості, вікова психологія, вступ до фаху «Клінічна психологія».**

Кафедра/підрозділ: **кафедра української мови, психології та педагогіки**, пр. Науки, 4, корпус А, 5 поверх

Керівник освітнього компонента: **Чернова Валерія Костянтинівна**
email: vk.chernova@knmu.edu.ua

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Курс «**Психологія праці та організаційна психологія**» спрямований на формування у здобувачів цілісного уявлення про закономірності трудової діяльності людини, психологічні аспекти професійного становлення, мотивації, ефективності праці, а також про закономірності функціонування організаційних систем. Дисципліна поєднує теоретичні знання з практичними навичками психодіагностики, профорієнтації, управління персоналом, формування корпоративної культури та психологічного клімату в колективі. Курс готує майбутніх фахівців до роботи у сфері трудової, організаційної та економічної психології, спрямовуючи їх на підвищення ефективності людських ресурсів і гармонізацію взаємин у робочому середовищі.

МЕТА КУРСУ:

Здобувачі навчатимуться аналізувати психологічні чинники трудової діяльності, механізми формування професійної мотивації, адаптації та стресостійкості, оволодіють знаннями про психологічні основи управління персоналом, лідерства, комунікації та організаційної поведінки. Вони зможуть застосовувати психологічні знання у доборі, навчанні, оцінюванні персоналу, попередженні професійного вигорання та конфліктів у трудовому колективі.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- знати основні теоретичні концепції психології праці та організаційної психології, закономірності трудової діяльності, професійного становлення й розвитку особистості;
- розуміти психологічні чинники ефективності праці, професійної мотивації, адаптації, задоволеності роботою, стресу та вигорання;
- володіти знаннями про структуру організації, стилі керівництва, особливості групової динаміки, корпоративну культуру та комунікацію у трудовому колективі;
- уміти застосовувати методи психодіагностики професійних якостей, мотивації, лідерства, клімату організації та командної ефективності;
- використовувати отримані знання для підбору, оцінювання, навчання та розвитку персоналу, формування сприятливого психологічного клімату та підвищення ефективності управління;
- розвивати професійні компетентності у сфері управлінського мислення, емоційного інтелекту, стресостійкості, командної роботи, а також етичної та соціальної відповідальності у трудовій діяльності.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (26 год.):

1. Предмет, завдання та методи психології праці та організаційної психології.
2. Психологічні основи трудової діяльності людини.
3. Мотивація праці та фактори професійної задоволеності.
4. Психологічні особливості професійного вибору та адаптації до праці.
5. Професійна компетентність, стрес та синдром емоційного вигорання.
6. Психологія управління та лідерства в організації.
7. Соціально-психологічний клімат і групова динаміка в трудовому колективі.
8. Психологічні аспекти конфліктів та шляхів їх вирішення в організації.
9. Організаційна культура та її вплив на ефективність праці.
10. Психологічні основи оцінювання, добору та розвитку персоналу.

Перелік тем практичних занять (24 год.):

1. Предмет, завдання та методи психології праці та організаційної психології.
2. Психологічні основи трудової діяльності людини.
3. Мотивація праці та фактори професійної задоволеності.
4. Психологічні особливості професійного вибору та адаптації до праці.
5. Професійна компетентність, стрес та синдром емоційного вигорання.
6. Психологія управління та лідерства в організації.
7. Соціально-психологічний клімат і групова динаміка в трудовому колективі.
8. Психологічні аспекти конфліктів та шляхів їх вирішення в організації.
9. Організаційна культура та її вплив на ефективність праці.
10. Психологічні основи оцінювання, добору та розвитку персоналу.

Перелік тем самостійної роботи студента (70 год.)

1. Предмет, завдання та методи психології праці та організаційної психології.
2. Психологічні основи трудової діяльності людини.
3. Мотивація праці та фактори професійної задоволеності.
4. Психологічні особливості професійного вибору та адаптації до праці.
5. Професійна компетентність, стрес та синдром емоційного вигорання.
6. Психологія управління та лідерства в організації.
7. Соціально-психологічний клімат і групова динаміка в трудовому колективі.
8. Психологічні аспекти конфліктів та шляхів їх вирішення в організації.
9. Організаційна культура та її вплив на ефективність праці.
10. Психологічні основи оцінювання, добору та розвитку персоналу.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення знань із психологічної та соціальної реабілітації, отриманих у процесі аудиторного навчання, та формує здатність застосовувати їх у професійній діяльності психолога. Вона допомагає розвивати навички аналізу психічних наслідків бойових дій і травматичних подій, опрацювання літературних та емпіричних матеріалів, формулювання висновків щодо індивідуальних і групових випадків, а також сприяє підготовці до практичної роботи з військовослужбовцями, ветеранами, їхніми родинами та цивільними особами, які зазнали впливу війни.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекції, інтерактивні дискусії, робота в малих групах, моделювання ситуацій, метод кейсів, публічний виступ.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) не передбачені.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до іспиту є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за ДЗ становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + 3$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Кириченко В.В. Психологія праці та інженерна психологія : навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 240 с.

Психологія праці: електрон. метод. рекомендації до самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» / уклад. А.Х. Гудімова. - Одеса: Одес. нац. Ун-т. ім. І.І. Мечникова, 2023. - 25 с.

Психологія праці: навч. посібник / за ред. Є. Л. Скворчевської. Харків, 2022. 160 с.

Зав. кафедри української мови,
психології та педагогіки

Людмила ФОМІНА